

La Yeu de l'Empordà

Any XVII. - Època 2.^a

Figueres 20 de Maig de 1916

Nombre 60

Preus de subscripció

A Figueres, trimestre.	1'00 pesseta
Afora	1'50 "
Extranjer	2'00 "
Nombra sols.	0'10 "

Redacció i Administració: Forn, 5, impremta

Anuncis i Comunicats, a preus convencionals

Es publica els dissabtes

Punts de venda i subscripció

A Figueres: Impremta, Llibreria i Papereria, Carrer del

Impremta de J. Masdevall; Palau, 16 (Rambla).

A Girona: Llibreria de F. Gels.

Vaquería del Mas Puig-Massanet DE VILAFANT de Don Francesc de Batlle

SE SERVEIX A DOMICILI

Llet completament pura i d'excellents condicions alimenticies, segons el Dr. Martí, Director del Laboratori Municipal de Figueres, com ha resultat del análisis practicat per ordre de l' Alcaldia fa poc temps.

Contenint el màximum de mantega, principal substància alimenticia de la llet, segons el professor del Curset Agrícola de Castelló.

Per a donar l'última i principal garantia que pot donar-se a la llet, ço es, la d'esser completament sana i higiènica, com a sortida de vaques completament robustes i sens la menor sospita de tuberculosis, l'intelligent i reputat Veterinari de Borrassá D. Agustí Pumarola practicà en les mateixes les convenientes injeccions de tuberculina i un detingut examen del seu estat sanitari, havent donat el resultat que se consigna en el següent Certificat:

D. AGUSTÍN PUMAROLA, Veterinario Inspector de Higiene y Sanidad pecuaria del pueblo de Vilafant.

CERTIFICO: Que he practicado las inyecciones de tuberculina, revelatrices para el diagnóstico de la tuberculosis, en las vacas propiedad de D. Francisco de Batlle, vecino de este pueblo y destinadas a la producción de leche. Dichas pruebas han demostrado científicamente, por la falta de reacción febril, que ninguna de las meritadas vacas está atacada de tuberculosis ni sospechosa de ello.

Además reconocidas escrupulosamente, su aspecto exterior i perfecta regularidad de todas sus funciones revelan su estado de completa salud, pudiendo destinarse su leche al consumo público con absoluta garantía de sus condiciones sanitarias.

Y para que conste libero la presente en Vilafant a veinte de Marzo de mil novecientos diez y seis.—AGUSTÍN PUMAROLA.

Casa de Banca y Cambio DE J. Ferrán Galter (Sucesor de Miguel Colldecarrera)

Compra y venta al contado y en el acto de toda clase de valores nacionales y extranjeros de cotización corriente.

Compra de toda clase de cupones.

Cobro de títulos amortizados.

Suscripción a empréstitos y emisiones de valores.

Descuento de letras. Giros universales.

Compra y venta de monedas, metal y billetes nacionales y extranjeros.

Compra y venta de Bons de Poste, para pagos a Francia, y de British Postal Orden, para pagos a Inglaterra.

Cuentas corrientes con interés.

Depósito de metálico con abono de interés:

a la vista	3 % anual.
a 6 meses	3 1/4 >
a 1 año.	3 1/2 >

Depósito de títulos en custodia, Pignoraciones, etc., etc.

Casa de confianza, formalidad, reserva y economía

Vilafant, 2 y 4. -- FIGUERAS

Fàbrica de Cerería y Bujías movida á vapor

DE LAUREANO DELCLOS

DESPACHO: Nueva, 15
FÁBRICA: Nueva, 147

(Provincia Gerona) FIGUERAS

Recomiendo á todo consumidor las Bujías marca Delclós

por su superior calidad y duración, luz fija sin humo ni derrame, excepto una fuerza mayor de una corriente de aire, etc., etc.

Venta en esta plaza al por mayor y menor: NUEVA, 147 y 15 y en las principales Droguerías, Confiterías y Comestibles del principado de Cataluña y Aragón.

Cada paquete de 400 gramos de las indicadas *

Bujías marca Delclós tiene una duración de 45 horas.

Farmacia Castellví

Plaça Triangular.—FIGUERAS

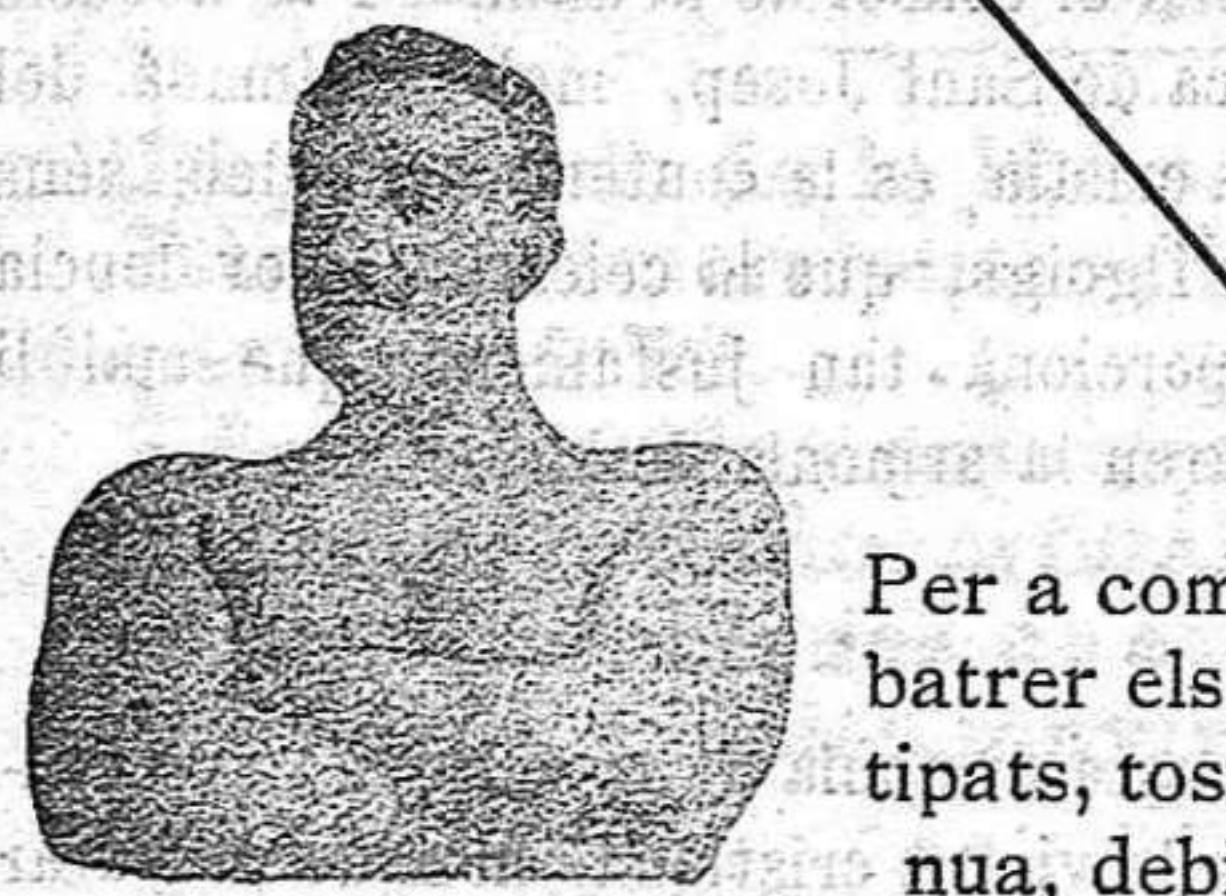

Els violents dolors de caixals amb caries (corcadura) s' alivien fàcilment amb l' específic nomenat

ODONTALGINA

Remei d' aplicació local. Amb son us contínuat es logra insensibilitzar el filet nerviós.

Prospectes gratis a casa de l'autor.

Per a combatir els costipats, tos contínua, debilitat pul-

monar i bronquitis crònica, useu la

PULMONARINA Castellví

Remei de increible èxit.

Verdader Tresor del Pit.

Farmacia Castellví

Plaça Triangular.—FIGUERAS

MUELAS

SUPER-SCIENTS

Jamai ningú s'havia atrevit a negar l'autoritat de Plutart, quan diu que no es veu cap poble que no tingui els seus deus. De viurer avui aquest savi ja no diria tal cosa, per trobar-se amb els homes d'*Empordà Federal*, que neguen, no tan sols al verdader Déu, sinó que afirman que totes les religions son igualment falses.

Per aquests senyors no hi ha distinció entre la veritat i la mentida; per ells tot és fals.

Ja diguerem en el anterior article la manera de pensar dels savis sobre de l'existència de Déu; pensar diametralment oposat a la d'aquests pseudosavis, quina sabiduría consisteix únicament en negar lo que confessa el món enter.

Seguint el camí emprès en el primer article, direm avui, lo que l'experiència ensenyá a Cook i a Wauconver després dels repetits viatges, afirmant que no hi ha cap poble que no tingui les seves creences religioses, que serán si voleu, delineaments imperfeccions, pro que en el fons s'hi troba un rastre de la Religió divina. I avui podem dir amb el savi Schoel: «No s'ha probat que existeixi un sol poble sense religió».

Schoel amb dir aquestes paraules, no somiava que hi hagués gent tan estulta que s'atrevis a negar l'existència de la Religió. Per arribar an aquell extrem era precis l'existència dels super-savists d'*Empordà Federal*; d'uns homes que sens gens d'escripol, ni dignitat afirmessin tal monstruositat.

No crec jo, que tal afirmació la facin de cor, ja que segons la sana filosofia ensenyà no pot donar-se un perfecte ateo teòric convensut, i en cas de donar-se, es una monstruositat.

Lo que sí demostren es la fòbia que 'ls anima contra tot lo sobrenatural, i que en quan d'ells depengués farien que no existís. I portats d'aquest mal desig s'escarrassen en volquer negar lo que es massa cert per ells.

Voldrien, sí, que no existís la Religió, aquesta satisfacció que donem a les facultats més misterioses de l'ànima; aquest objecte de les facultats sublims de nostre esperit, quines aspiracions no podríen jamai quedar satisfeches amb l'existència d'una vida breu, amb el poc temps que hi ha des de l'breçol al sepulcre.

La Religió néixer d'unió entre el cel i la terra, es el mateix temps l'aliança més ferma i duradera entre les societats humanes.

En va, doncs, os esforçareu, senyors d'*Empordà*, per a trencar aquesta néixer i per a destruir aquesta aliança.

Les vostres «afirmacions» passaran, com fum desvanescut per la tramontana, i la Religió quedará forta i ferma, com roure secular que ha resistit totes les furies del temps.

FIDIAS.

Jornades d'Itàlia

PADUA

«Santa Giustina»

L'iglesia de «Santa Giustina» prop del «Pratto della Valle», es un dels temples més ben resolts baix el punt de vista arquitectònic, del Renaixement italià; tant per les proporcions esbeltes com per l'austeritat i elegància de les tres naus, mereix l'admiració més entusiasta.

El projecte sigüé traçat per Girolamo de Brescia, fraire arquitecte, el qui no logrà veure més que els principis de la construcció, sobtant-lo per desventura la mort, quan tot feia espe-

rar d'ell obres que haurien posat son nom al costat del mestres insignes, honor del seu poble.

El primer plan fou modificat en 1505 per Sebastiano de Lugano, i més tard per Andrea Briosco de Padua. L'arquitecte Venecià Leopardi dirigí les obres que va proseguir Andrea Morone, donant aquest darrer el caràcter que avui té l'edifici.

En el altar major es el magnífic «Martiri de Santa Giustina» del Verones. Un crític modern escriu lo següent respecte aquesta obra: «Jamai Verones ha juntat tanta esplendor a més gran ciència, ni més armonia a tan extraordinaria potència, ni més lluita a més exquisida correcció».

Diffícil seria descriure aquesta gran composició en la que la dolorosa escena està tractada aparatosament en la part inferior, aparegut en lo alt, celestial visió. Al fons, darrera la multitut que contempla el martiri de la Santa, apareix entre celatges la Basílica de Sant Antoni, amb llurs gracioses cúpules bicantines que recorden les de Sant Marc de Venècia, i algunes altres torres de la ciutat.

La silleria del «chor» de l'iglesia de «Santa Giustina», es obra també notable; magnífiques escultures i relleus l'embelleixen.

Fent aquí alguns dibuixos, i croquitzant la planta i la secció longitudinal, se'm fa fosc. Retorno calmósament cap al centre de la ciutat. Després de sopar, passo una estona en el café «Pedrochi», instalat en un edifici expofés, construit fa alguns anys, de noble i bella arquitectura clàssica. Llegeixo els periòdics del dia, poc interessants, i escrio alguna lletra als amics.

JOAN BORDÀS.
Arquitecte.

Secció Literaria

La Carreta de Sant Isidre

Durant ma infantesa
may cap alegria
com veure't guarnida
per la pagesia:
el manat d'espigues,
el braçat d'herbam,
el feix de ramatge,
la toya olorant
t'omplien, Carreta,
de sava y perfums,
com a Sant Isidre
ses virtuts, de llum.
Y el parell d'empenta,
lo jou enramat,
ab son pas solemne
t'anave arrastrant.

Gachs curts, barretines,
caputxes, gipóns,
faixes, coloraynes,
cibelles, mangots,
donzelles garrides,
noys braus, casadors,
poms, rams y garlandes
banyant-se ab ple sol,
tenies derrera
com el Bon Pastor
ses tendres ovelles,
boy fent saltirons.

Y m'embadalien
tos castells de flors,
les garbes novelles,
ton munt de verdor;
y quan te allunyaves
flayrosa visió!
cants de primavera
m'eixien del cor.

Ara.... la Carreta
no la veig passar,
ni aquells qui em volien
veig al meu costat.
Tantsols Sant Isidre,
protector fidel,
pinta els camps d'espigues,
de flors y de vert.

JOAQUIM MONER.

(Diada de Sant Isidre 1916).

LA CIÈNCIA DEL PATIR

Última Carta Pastoral que l'Il·lm. senyor Dr. Don Josep Torras i Bages, Bisbe de Vich (q. e. p. d.) ha escrit al clero i fidels de la Diòcesis.—(Quaresma de 1916.)

(Continuació.)

diació de la gràcia de Jesús en les vides dels Sants, los quals s'ens presenten més imitables. El mateix Redemptor (1) deia: el qui crega en mí farà les obres que jo faig, i encara en farà de majors. Per això la Iglesia, regida pel Sant Esperit, ens proposa com exemples més a mida de les nostres forces les vides dels Sants. Ells han sigut homens com nosaltres, i si bé Jesús és també home com nosaltres, unit personalment amb la divinitat, al complir la missió redemptora, un resplandor diví irradia de la seva vida, encara que en general no volgué distingir-se de la massa comuna dels homens; i la divinitat, encara que sia vista a través del vel de la carn, ens imposa.

Necessitem el confort del goig que dóna forces a la voluntat: i la bona alegria, el consol de la vida ens ajuda a fer el camí sovint penós d'aquest món. La tristesa mondana mata, diu Sant Pau (2), i la nostra religió consola. Jesús ja digué que'l seu jou era suau, i convidava als homens a seguir-lo, dient: veniu a mí tots los qui esteu afeixugats, que jo us alleugeraré (3). I ha donat a la seva Iglesia els Sants, qui són exemplars de serenitat i tranquil·litat d'esperit. La seva paternal Providència regeix la vida cristiana, i proporciona els consols i les adversitats segons ens convé. En la mateixa casa paterna de Jesús trobem

aquesta combinació de dolors i alegries. Josep i Maria son les dues persones més allegades a Jesús, i és opinió dels Sants que's qui estan més units amb el diví Redemptor, participen més intimament dels seus dolors, sofriments i humiliacions, amb los quals, Ell pagà a la Justícia eterna el deute dels nostres pecats. Per això la pietat cristiana contempla i honra els dolors de Maria; però també commemora les seves alegries, fins se dóna cultu a Nostra Senyora de la Alegria, i el nostre gran Rei en Jaume el Conquistador n'era molt devot, i en circumstancies solemnes de la seva vida invocava amb fervor les alegries de Maria Santíssima. La mateixa Iglesia en la seva sagrada liturgia implora del Senyor per la seva mediació la alegria, i la experiència de la vida piadosa demostra que la devoció a la gran Mare del Redemptor proporciona el consol de la ànima. I la devoció clàssica de Sant Josep, molt estimada del poble cristian, és la contemplació dels seus dolors i goigs, que la celestial Providència li proporcionà tan justament, que mai li trencaren la armonia de la vida.

VI

Aquesta armonia de la vida, en que consisteix la virtut cristiana, hem de procurar conservar-la en totes les circumstàncies. Ni presumcions, ni desesperacions. L'equilibri de l'home, quan en les adversitats i en les prosperitats és sempre el mateix, manifesta el seu mèrit; és aleshores com una semblança del seu Criador, essencialment immutable i sempre el mateix. En les seves obres, i nosaltres som obra de les seves mans, en lo govern dels homens, sempre guarda proporció. Així llegim en el psalm

(4): «quan jo deia: el meu peu rellisca, la vostra misericordia, Senyor, venia a sostener-me. Quan les angunes atormentaven lo meu cor, los vostres consols omplien la meva ànima.» Una equitat augusta, que sovint no saben veure els ulls de la carn, distingeix a la Providència divina en el govern de les seves criatures racionals.

El cristianisme de virtut sólida se distingeix per una gran confiança en Déu, i an aquesta confiança les divines Escriptures, i la doctrina dels mestres d'esperit, atribueixen una font inestroncable de gracies. Perque aquesta confiança designa clarament en qui la posseeix els sentiments de fill. Qui confia en Déu és perque és fill de Déu, perque'l fill confia en el pare, i la confiança del fill obliga al Pare. Als qui en Déu no hi veuen el Pare, Déu los causa horror. La desconfiança es una especie de pecat contra la Providència divina, i per desgracia abunda entre els homens, perque materialitzats per la vida mondana no sabem alçar a Déu lo nostre cor, i no havem sabut assimilar a la nostra naturalesa, a la vida comuna i ordinaria, los principis sobrenaturals de la fe. Per això entre les ensenyances de Jesús, el nostre mestre celestial, la predicació de aquesta confiança és la més freqüent, perque toca a l'honor del Pare universal. Déu no pot trobar en nosaltres cosa que més li agradi que la confiança en Ell. Es el tribut i homenatge més digne del Senyor, i més propi de l'home. Les grans accions, una vida plena de virtuts heroiques, sols pot existir fundada en la confiança en Déu. Sens ella l'escepticisme s'apodera dels homens, i en lloc de la grandesa espiritual vé o el raquitisme, o una concupiscència brutal.

La confiança en el món és vana i acaba en l'escepticisme, estèril i amarguissim. La vanitat del món és proclamada no sols per les nostres Sagrades Escriptures, sinó que també per la filosofia gentilica, i fins per la experiència de cada dia en totes les edats del món. Fins els adoradors del món, los qui hi viuen engolfats i tenen en ell les seves delícies, en la seva intimitat de les seves expansions confessen que'l món és falç, i que no hi ha que fier en ell. Però com que no són de Déu, cerquen omplir lo buit del seu cor, i es troben arrastrats per la vanitat mondana. A ells no'ls aprofita la ciència del patir; el món els atormenta, esclavitza, i en veuen la falsetat; els sofriments que's ocasiona fà que l'avoreixin, i que'n blasfemin, però encara que vulguen no poden separar-se d'ell. El món els té encadenats. Es el seu déu, i ningú pot passar-se sens Déu, verdader o fals. A l'infernador del món la ciència del patir no'l porta a la adoració de la Veritat, si no'ls ajudat de la gràcia cristiana.

Valguem-nos nosaltres d'aquesta gràcia, que'l dulcissim Jesús vingué a portar-nos, i que'ns comunica de des lo sagrat de la Creu, en les circumstàncies doloroses de la vida, en les tribulacions. Ell ens donà la intel·ligència del misteri del sofriment, del dolor, de la humiliació, i de totes les contradiccions. La ciència del patir que Ell vingué a revelar-nos fà que'l sofriment, que'l dolor, ja no sia, com és per les besties, en destrucció, sinó en edificació. Pels

(1) Joan, XIV, 12.

(2) 2.º Cor. VII, 10.

(3) Matth. XI, 28.

(4) XCIII, 18 i 19.

(Continuarà)

Lanas en rama para Colchones

Construcción y venta de colchones de todas clases y formas

Gran especialidad en la forma inglesa

Los colchones nuevos se hacen en casa del comprador, si así lo desea para su mayor satisfacción

Se rehacen colchones á domicilio

J. DURÁN, Sucesor de Francisco Cubí

Calle de Perelada, número 16.—FIGUERAS

OJO! No equivocarse con el de más arriba

Se pasan por la Máquina las lanas viejas y duras, quedando blandas como en su primer estado.

NOTA.— Esta casa lava y desinfecta los colchones por infecciosos que sean.

ALERTA! ALERTA! ALERTA!

Se ofrecen en esta población aguas minerales como procedentes de los manantiales VICHY CATALÁN, sin serlo.

Llamamos la atención de los consumidores para que no se dejen sorprender y para que se fijen bien en las botellas que les ofrezcan, puesto que las de los manantiales Vichy Catalán, llevan tapones, cápsulas, precintos y etiquetas con el nombre Sociedad anónima Vichy Catalán, y por lo tanto dejan de proceder de dichos manantiales las que no los lleven.

— 4, HORNO BAJO, 4 —

Casa exclusiva en Géneros de Punto

Sección especial a medida

Últimos modelos en Trajecitos de punto para niños
a precios desde 3 a 15 pesetas

— 4, HORNO BAJO, 4 —

SASTRERIA
DE

Fernando Sánchez e hijo

Horno Bajo, 8.—FIGUERAS

Últimas creaciones de la moda. — Especialidad en
trajes de etiqueta y sport.

Ventas al contado y a plazos.

Crédito 10 meses.

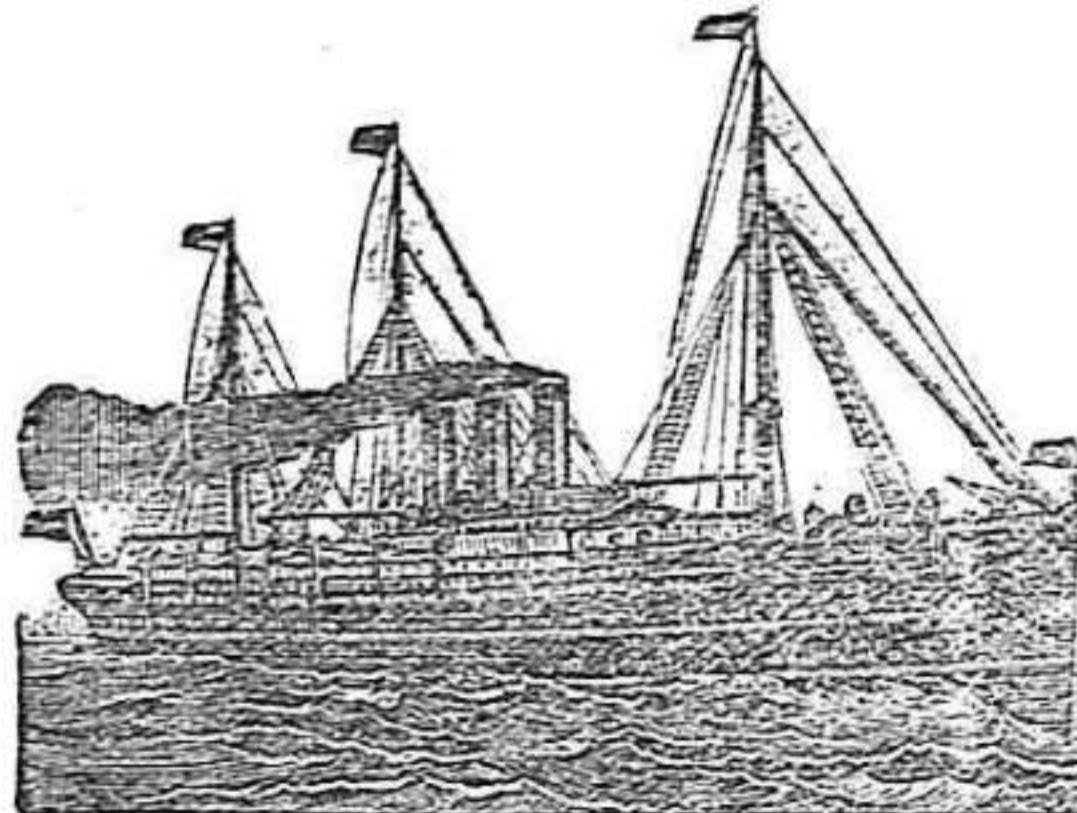
Servicios de la Compañía Trasatlántica

Líneas al Río de la Plata y al Brasil

El vapor Reina Victoria Eugenia saldrá el 4 de Mayo de Barcelona y el 7 de Cádiz para Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

El vapor León XIII saldrá el dia 12 de Mayo de Bilbao y Santander, el 14 de Coruña y el 19 de Cádiz, para Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos Aires.

Líneas a Antillas, Méjico, New-York
y Costa firme

El vapor Montserrat saldrá el 25 de Mayo de Barcelona y el 30 de Cádiz para New-York, Habana, Veracruz y Puerto Méjico.

El vapor R. M. Cristina saldrá el 19 Mayo de Santander y el 21 de Coruña para Habana, Veracruz y Tampico. Admite carga y pasaje para Costa firme y Pacífico con trasbordo en Habana.

El vapor Manuel Calvo saldrá el dia 10 de Mayo de Barcelona, el de Valencia, el Málaga y el 15 de Cádiz para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y la Guayra. Se admite carga y pasaje con trasbordo para Veracruz, Tampico, Puerto Barrios, Cartagena de Indias, Maracaibo, Coro, Cumana, Carupano, Trinidad y Puertos del Pacífico.

Línea de Filipinas

El vapor C. López saldrá el 26 de Mayo de Barcelona, para Port-Said, Suez, Colombo, Singapore, Ilo Ilo y Manila, sirviendo por trasbordo los puertos de la Costa Oriental de Africa, la India, Java, Sumatra, China, Japón y Australia.

Línea de Fernando Póo

El vapor saldrá el de Barcelona con escalas en Valencia y Alicante, y el 7 de Cádiz, para Tánger, Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, demás escalas intermedias y Fernando Póo.

Estos vapores admiten carga en las condiciones más favorables, y pasajeros a quienes la Compañía da alojamiento y trato esmerado, como ha acreditado en su dilatado servicio. Todos los vapores tienen Telegrafía sin Hilos. También se admite carga y se expiden pasajes para todos los puertos del mundo, servidos por líneas regulares.

FÁBRICA DE CERERIA Y BUJIAS
MOVIDA A VAPOR

DE
LAUREANO DELCLOS

Fábrica: Nueva, 147.—Despacho: Nueva, 15.—(Provincia Gerona).—FIGUERAS.

Elaboración especial en Cirios, Hachas y Blandones de cera pura de abejas.

Exíjase esta tan acreditada marca

— CALIZ —

Grans Magatzems Fortunet

Plaça de la Constitució, n.º 23 i Carrer de Perelada, n.º 8

FIGUERES

S'han rebut totes les novetats per a la temporada de primavera

PREU FIXO

LA ELECTRICIDAD. — Salvador Alegri Gelart

Depositario de la lámpara AEG, la mejor del mundo. Lámparas corrientes filamento carbón, de pesetas, 0'50 a pesetas, 0'70.

Lámparas filamento metálico á Ptas. 1'75 clase superior.

Loza, porcelana, cristal y otros géneros.—Especialidad en las instalaciones de alumbrado eléctrico, timbres y pararrayos, á precios muy reducidos; se dan presupuestos al que lo solicite.

Se colocan tuberías para agua y gas con gran rebaja de precios.

Por 40 pesetas, un Water Closet compuesto de un depósito de hierro con boya y recort de latón.

Una cubeta porcelana Inglesa.

Un tirador porcelana con cadena de latón.

Un asiento fino barnizado.

Un enchufe y champiñones de goma.

Una suela de madera y los tornillos correspondientes.

Rambla, 11, accesorio.—FIGUERAS

Premiada en varios con cursos y con cruz y diploma de gran premio en la Exposición internacional del Tibidabo de 1912.

Histógenokola Capell a base de histogenol, glicerofosfatos, formiato de sosa, nuez de kola, nuez vómica y cuasia. Está indicadísimo a los propensos a la tuberculosis, a los raquílicos, diabéticos y en todos los casos de agotamiento general de fuerzas.

Denticina infantil a base de fosfato de cal asimilable, es la única denticina racional, favorece la dentición y el babeo de los niños, cura las irritaciones intestinales y los fortalece en gran manera.

Remedio Capell contra la mortalidad de las gallinas y demás aves de corral.

Ampollas inyectables y Sueros esterilizados al autoclave, Sueros orgánicos, Oxígeno puro, Vacuna, Ortopedia.

Venta: Farmacia CAPELL, Placeta, 5.-Figueras

POLVO LAXATIU BONAL

Es lo purgant meller, més inofensiu, de més bon pender i de resultats infalibles.

Cura lo restrenyement habitual, obra d'un modo especial a les parteres que evacuen amb molta facilitat, es la meller purga per les criatures i de moltíssima utilitat en certes afeccions del estómac, fetge, fel, morenes, etz.; es també un gran depuratiu de la sanc.

Tota família previsora deu estar proveida d'un pot de tan útil medicament.

Se ven en totes les farmacies

**EL REUMATISMO, LA GOTAY EL ARTRITISMO
SON VENCIDOS TOMANDO LA VERDADERA
PIPERAZINE-MIDY.
GRANULADA EFERVESCENTE
La única que disuelve el 92% del ácido Urico**

Grans Magatzems JORBA

MANRESA: Born, 36

BARCELONA: Call, 13 i 15

Nou método de Fotografía

Ptes. 0'80 franc de ports

Es indispensable a tots els aficionats

S'admeten sellos de correu
en pago

Secció de Relojería

Rellotges de totes menes

Rellotge de butxaca

ULTONIA

amb esfera radium per a veure les hores a les fosques.—Máquina superior.

UN pessetes 6

Gastos de correu 0'75 ptes. — Al por mayor preus especials.